

STAUROS

č. 1 január 2021

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Veľmi dobre vieme, aká dôležitá je v živote diagnostika. Počnúc opravami spotrebičov či zariadení, cez opravy vzťahov až po „opravy“ človeka ako takého. Aby sa takáto oprava vydarila, musí sa najprv vydať diagnostika. Bez správnej diagnózy sa aj obrovské úsilie ľahko minie účinkom. Možno na istý čas potlačíme symptómy, ale problém sa skôr či neskôr prejaví niekde inde. Lebo jeho koreň zostal.

A práve toto robí Pán Ježiš od samého začiatku svojej činnosti. (Mt 4, 12-17) Ukazuje, kde je problém i jeho riešenie. Problém je hriech. Riešenie je pokánie. Preto sa opäť zastavme práve pri tomto slove pokánie. V Starom zákone sa pokánie spomína vždy v súvislosti s hriechom. Nájdeme tam dva výrazy. Ten prvý výraz *nacham* by sa dal preložiť ako ľútosť alebo bolesť. Človek jednoducho vidí svoj hriech a to ho preniká bolesťou. Ale nezostáva len pri tom. Starý zákon obsahuje aj druhé slovo pre pokánie – *šub*. Toto slovo by sa dalo preložiť ako radostný návrat alebo obrat. Je to radostný návrat otroka z otroctva a väzňa z väzenia. Človeka nielenže bolí jeho hriech, ktorý si plne uvedomuje, ale zároveň túži zmeniť smer, túži sa vrátiť domov - k Bohu. Je to stav človeka, ktorý dospel k rozhodnutiu: Takto to už ďalej jednoducho nejde! Nový zákon potom tieto dve stránky slova pokánia spája do jedného slova – *metanoia*. A my vieme, že toto slovo znamená: zmenu zmýšľania.

Pán Ježiš teda nás teda od začiatku vyzýva k dôležitej veci. Aby sme zmenili zmýšľanie. Aby sme ináč zmýšľali. O Bohu, o sebe i o hriechu. A začína to Bohom. Lebo čím Pán Ježiš zdôvodnil potrebu pokánia? Blížkosťou Boha. Pokánie nerobím preto, aby sa Boh priblížil, ale preto, lebo sa priblížil. On sa už priblížil tak, ako sa len priblížiť dá. A toto je dôležité si uvedomiť hneď na začiatku. Aby sme si nezamieňali pokánie s čistým sebazáporom. Sebazápor môže niekto zneužiť na to, aby na Boha vyvíjal nátlak. Robím skutky sebazáporu preto, aby mi Pán Boh plnil moje predstavy. Toto nie je pokánie, o ktorom hovorí Pán Ježiš. Toto je zmýšľanie pohanských náboženstiev. Ježiš Kristus hovorí o pokání s názvom „lebo“. Veľmi jasne to píše aj sv. Pavol v liste Rimanom: „a nevieš, že Božia láskavosť ťa chce priviesť k pokániu?“ (Rim 2, 4)

Pokánie ďalej znamená, že začnem ináč rozmýšľať aj o hriechu. Ak ho vôbec uznávame, väčšinou si ho totiž spájame len so „zakázaným ovocím.“ Presne na túto strunu zahral už „otec lži“ v rajskej záhrade: „Naozaj povedal Boh: "Nesmiete jesť z nijakého

rajského stromu?“ (Gn 3, 1) Alebo inými slovami: „Naozaj Vám Boh toto zakázal? Naozaj Vás obral o tento pôžitok jest' zo stromu poznania dobra a zla?“ Je to veľmi povrchná, ale účinná taktika Zlého. Opakuje ju s obmenami až do dnes: Vám kresťanom to Boh zakázal. A potom poškuľujeme po nekresťanoch s určitou dávkou vnútornej závesti, lebo oni tie „slasti života“ zakázané nemajú. Im je sveta žiť. Robiť pokánie potom znamená vidieť, že „mzdou hriechu je smrť“ (Rim 6, 23) Rozmýšľať o hriechu ako o prekážke medzi mnou a Bohom. Vidieť ho ako nešťastie, ktoré ma oberá o Boží (večný) život.

A do tretice pokánie znamená, že začnem ináč rozmýšľať aj o sebe. Lebo podľa niektorých zaručených „dobre mienených rád“ sa ľudia nemenia. A možno som sa s tým aj sa už stotožnil: „Ja už iný/iná nebudem! Načo sa budem zbytočne namáhať“ Keď pozorne čítame evanjelium Nedele po Osvietení, nájdeme v ňom citát proroka Izaiáša: „Ľud bývajúci v temnotách uvidel veľké svetlo. Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v temnom kraji smrti.“ (Mt 4, 16). Keď si ale otvoríme knihu proroka Izaiáša v deviatej kapitole v prvom verši, nájdeme tam iné slovo. Tam ten ľud ešte „kráčal“. Po viac ako 700 rokoch po vyslovení/zapísaní tejto vety už ten ľud iba sedí. Už nekráča. Už rezignoval. Už mu to nedáva zmysel. 700 rokov tmy a žiadne svetlo. A do tejto situácie zažiarilo svetlo. Boh sa stáva človekom. Večné Slovo na seba berie telo. Aby prežiarilo naše životy svojim svetlom. Možno už „sedím“ pod ťarchou problému, ktorý ma gniavi roky. Už som to možno vzdal a stratil nádej. Dobrá spáva (evanjelium) je, že Boh chce moju nádej vzkriesiť. Chce ma osvietiť svojim svetlom.

A práve v tom je návod, ako robiť pokánie. Prijat' svetlo Božieho slova do svojho života, do svojich vzťahov. „Kristovo svetlo osvecuje všetkých“, budeme sa o chvíľu modliť pri liturgiách vopred posvätených darov. Skúsme sa preto čoraz viac vystavovať pôsobeniu Kristovho svetla, ktoré na nás žiari najmä z Božieho slova. Skúsme urobiť aj rozhodnutie do praxe. Nedávno ma k tomu oslovila myšlienka jedného z púštnych otcov, ktorý nepoznal bulvár dnešných čias: „*Naša myseľ je ako mlyn; prvé zrno, ktoré tam ráno vložíš, sa melie celý deň. Ponáhľaj sa teda vložiť to tohto mlynu, už od skorého rána, dobré zrno Božieho slova, inak príde diabol a vloží tam svoj kúkol' a myseľ nebude robiť celý deň nič iné, len mlieť kúkol'.*“

Z NOVOROČNÉHO POZDRAVU VLADYKU PETRA RUSNÁKA

V posledných dňoch som v médiách zachytil správu, ktorú hlásateľ komentoval ako svetlo na konci tunela, keď hovoril, že už počas vianočných sviatkov bude k dispozícii očkovacia látka, ktorá zvráti tento dramatický nárast ochorení. Dal by Boh, aby to tak bolo. Všetci túžime po úprimnom a pokojnom prežívaní nielen sviatočných, ale aj každodenných pracovných dní bez ohrozenia na zdraví, aby sme sa, ako rodina mohli bez obáv stretávať a vytvárať pevné rodinné, spoločenské, ako aj pracovné vzťahy. No dobre vieme, že náš život neohrozuje, len COVID 19, ten nám len ukázal obraz, akými v skutočnosti sme. Veľakrát plní strachu, pochybovania, podozrievania a hlavne nespokojnosti, že sú narušené naše plány. Po hriechu našich prarodičov sme sa všetci dostali do tunela strachu a pochybovania (Gn 3, 9 -10), do tunela závesti (Gn 4, 5), do tunela žiadostivosti (2 Sam 11, 2 -4) a svetlom na konci tohto tunela nášho života je príchod Božieho dieťaťa na tento svet. U evanjelistu Matúša čítame: „*Krajina Zabulon a krajina Neftali, na ceste k moru, za Jordánom, Galilea pohanov! Ľud bývajúci v temnotách uvidel veľké svetlo. Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v temnom kraji smrti.*“ (Mt4, 14 -16). Ježiš Kristus je tým svetlom, ktoré osvecuje náš život a robí ho novým. Preto sa narodil a prišiel na tento svet, aby sme mali život a aby sme ho mali v hojnosti. Prišiel, ako nemohúce dieťa, aby v plnosti času vydal svedectvo o Otcovej láske. Prijal kríž a smrťou zničil smrť a daroval nám život. Vtelenie Boha je nádejou pre človeka, ktorý stratil život, je istotou, že Boh nás nezavrhol, ale naopak vo svojom Synovi nám zjavuje lásku, ktorá spasí svet.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 11. – 17. 1. 2021

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Jaroslav, Michaela, Samuel, Liliana
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Anna † Milan
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Andrej, Andrej, Katarína
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Viera, Jozef, Veronika, Patrik, Barbora, Peter následne <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	<i>o Zachejovi, 8. hlas</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 18. – 24. 1. 2021

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Jaroslav, Michaela, Samuel, Liliana
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Jolana
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	<i>o mýtnikovi a farizejovi, 1. hlas</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- V súčasnosti sú verejné bohoslužby zrušené. Sledovať ich môžete prostredníctvom internetového prenosu vďaka projektu televízie Logos, ktorý sa neustále rozvíja. V našom chráme sa to konkrétne prejavilo dodaním kvalitnejších kamier, ktoré sú sponzorským darom firmy Lekos - iniciátora a hlavného financovateľa tohto projektu.
- Počas zákazu verejných bohoslužieb slávime v nedele len dve sv. liturgie – o 9:00 v cirkevnoslovanskom a o 10:30 v slovenskom jazyku. Sv. liturgie o 12:00 a o 17:00 momentálne v nedeľu neslávime.
- Počas pracovných dní (pondelok až piatok) sa v našom chráme o 15. hodine modlíme 9-ty čas a následne vykladáme k adorácii najsv. eucharistiu. Pozývame pripojiť sa prostredníctvom internetového prenosu.
- V období po sviatku Bohozjavenia je za normálnych okolností zvykom posväcovať a požehnávať príbytky, čo žiaľ v tomto čase nie je možné. Posvätenie príbytku kňazom bude možné až po skončení karanténnych opatrení. Taktiež Vás prosíme, aby ste si vodu posvätenú na sviatok Bohozjavenia čerpali až po obnovení verejných bohoslužieb. Spolu so svätenou vodou si môžete z chrámu zobrať aj posvätené ikonky s motívom sviatku Bohozjavenia na magnetickom podklade.
- Pre našu farnosť sme nechali zhotoviť nástenný kalendár, tentoraz s ikonami a tropármi veľkých sviatkov, ktoré na našom ikonostase dokumentačne zachytil náš veriaci Timotej Križka. Kalendár je k dispozícii za príspevok 3 €. Okrem toho môžete na našom úrade získať aj knižný diár na rok 2021 so zamysleniami vladyku Cyrila Vasil'a za zvýhodnený príspevok 5 €.
- Pripomíname, že naďalej platí dišpenz od povinnej účasti na sv. liturgii v nedeľu a prikázaný sviatok a sväté liturgie môžete sledovať aj prostredníctvom internetového prenosu z nášho chrámu.

ĎAKUJEME

- Bohu známa osoba darovala na podporu farnosti 50 € a na podporu projektu Logos TV 50 €. Vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme všetkým deťom z našej farnosti, ktoré sa počas uplynulých Vianoc stihli zapojiť do akcie **Deti deťom** a priniesli do chrámu pod vianočný stromček darček. Tie sme tento rok odovzdali deťom v starostlivosti migračného úradu.

BLAHOŽELÁME

- V uplynulých dňoch/týždňoch oslávili svoje životné jubileá aktívni veriaci našej farnosti: *p. Mária Rybáková, p. Mária a Anna Segiňákové a prof. Vasil' Hricák*. Oslávencom srdečne blahoželáme a vyprosujeme veľa otvorenosti pre Božie milosti „na mnohaja i blahaja lita!“

KONTAKT

V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845,

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717